

Link do produktu: <https://abeceda.pl/cestina-od-a-do-z-p-287.html>

Čeština nově od A do Ž

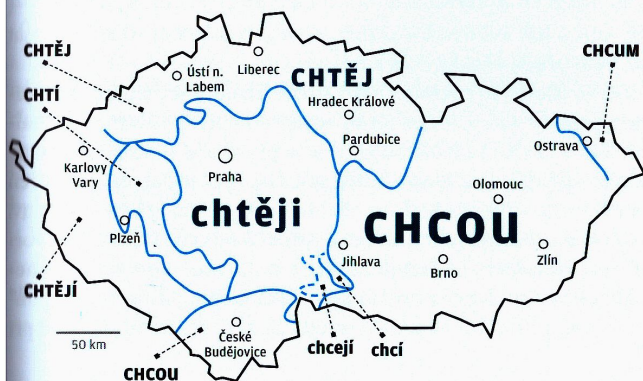
Cena	52,50 zł
Dostępność	Aktualnie niedostępny
Czas wysyłki	24 godziny
Kod EAN	9788020025609
Wydawnictwo	ACADEMIA

Opis produktu

Redaktor: Markéta Pravdová
Wydawnictwo: Academia / Lidové noviny
Rok wydania: 2016
ISBN: 978-80-200-2560-9
Język: czeski
Okładka: twarđa
Liczba stron: 149
Format: 240x160 mm
W zestawie: książka, plakat z podziałem i opisem dialektów czeskich

Knižní verze úspěšného vzdělávacího kurzu Čeština nově od A do Ž, který vycházel na jaře 2015 v Lidových novinách. V celkem třiceti lekcích, zpracovaných autorským kolektivem Ústavu pro jazyk český AV ČR, se čtenáři mohou seznámit s novými, zajímavými či problematickými jevy v českém jazyce. Kniha nabízí výklady obecných témat v souladu s Akademickou příručkou českého jazyka, odpovědi na časté či pozoruhodné dotazy adresované jazykové poradně, pojednání o nejrůznějších nářečních výrazech a o původu vybraných osobních a zeměpisných jmen a rubriku Čeština v práci, která představuje novinky v aktuální normě pro úpravu písemností. V praktické publikaci nechybějí ani cvičení na probíraná témata.

Chtějí, nebo chcou?

Zjednodušená nářeční mapa. Mapa zachycuje stav ze šedesátých až sedmdesátých let 20. století, se všemi podrobnostmi ji najdete na <http://cja.ujc.cas.cz>

To, co na první pohled čtenáře na této mapě zaujme, je výrazný rozdíl mezi Čechami a Moravou. Na uceleném moravsko-slezském areálu má 3. osoba množného čísla oznamovacího způsobu přítomného času slovesa *chtít* podobu *chcou* (v obměnách *chcô*, *chcú*, *chcu*; na jihozápadě Moravy i s počátečním *sc-*). Vznikla podle jiných frekventovaných sloves na *-ou* (např. *nesou*) a patří k těm jevům, podle kterých v běžném hovoru mluvčího z Moravy v Čechách jednoznačně identifikují. Překvapí možná výskyt formy *chcou* v jižních Čechách. Na zbývajícím území Čech jsou podoby vyslovované na *chtě*: tvar *chtějí*, shodný se spisovným jazykem, vznikl podle typu *rážejí*; *chtějí* má zkrácenou koncovou samohlásku a u *chtějí* došlo dokonce k jejímu zániku; *chtí* odpovídá staročeskému *chtie*.

Spojovací článek mezi podobami na *chtě* a *chcou* představují obměny *chcejí*, *chcí* z malé oblasti mezi Jindřichovým Hradcem, Slavonicemi a Jihlavou. Přechodová nářečí česko-polská mají koncové *-um* (*chcum*, ale i *volajum*, *rozumjum* aj.).

KDE SE VZALA CHŘÍPKA?

Název běžného virového onemocnění pochází ze staročeského slovesa *chřipěti* „chraptět, chropět, sípat“. I když to tedy na první pohled nemusí být vidět, nebo spíš slyšet, slovo více či méně věrně imituje zvuky, které člověk s chřipkou obvykle vydává. Zajímavá je cesta chřipky nám blízkými jazyky – obdobný ruský slovní základ *chrip* (dnes „chraptot, chrčení“) přešel nejprve do němčiny a francouzštiny jako *grippe* a odtamtud zase zpátky do ruštiny jako *gripp*.

Obsah

- 11 Zkratky a značky
- 13 Slovo úvodem

1. kapitola A

- 15 Jak se kde říkalo *angreštu*? [SK]
- 15 Co jsou to *abrahámoviny*? [KS]
- 16 O původu českých jmen *Adam* a *Aš* [PŠ]
- 16 Tvrdé Y, nebo měkké I? – díl I [AČ]
- 17 Kdy, kde a v kolik? Jak psát kalendářní data a časové údaje v dopisech a v dalších dokumentech [MPRA]
- 18 Nenechte se zmást: *adresní* × *adresný*, *aktuální*, *antedatovat*, *aroma*, *asistent* [KS]

2. kapitola B

- 19 Jak se kde říkalo *bramboru*? [SK]
- 19 Proč se říká *babí léto*? [MPRO]
- 20 O původu českých jmen *Bohumil* a *Brno* [PŠ]
- 20 Tvrdé Y, nebo měkké I? – díl II [AČ]
- 21 Kolik čeho a kolikrát? Jak psát značky, čísla a výrazy složené z číslic a značek nebo jiných slov [MPRA]
- 22 Nenechte se zmást: *babiččin*, *bio-*, *bit* × *byte*, *brzičko*, *B/bůh* [MPRO]

3. kapitola C

- 23 Jak se kde říkalo *cibulí*? [SK]
- 23 Odkud se vzal *cyník*? [JK]

- 24 O původu českých jmen *Ctibor* a *Cidlina* [PŠ]
- 24 Tvrdé Y, nebo měkké I? – díl III [IS]
- 25 Kolik a za kolik? Jak psát čísla, peněžní částky a značky měn [MPRA]
- 26 Nenechte se zmást: *cash flow*, *cembalo*, *ciráty*, *cirka*, *coby* [JK]

4. kapitola Č

- 27 Jak se kde říkalo *čmelákoví*? [SK]
- 27 Proč se říká *čtyřiapadesát řečí*? [VŠ]
- 28 O původu českých jmen *Čeněk* a *Čechy* [PŠ]
- 28 Tvrdé Y, nebo měkké I? – díl IV [IS]
- 29 Zkratka o zkratkách poprvé. Jak psát zkratky *p.*, *mil.*, *mld.*, *v. r.*, *v. z.*, *tzň.*, *s. r. o.*, *fa* atd. [MPRA]
- 30 Nenechte se zmást: *čača/ča-ča*, *čarodějnice*, *čichat*, *činnost*, *čurat* [VŠ]

5. kapitola D

- 31 Jak se kde říkalo *dvojčatům*? [SK]
- 31 Kde se vzaly *džínsy*? [HP]
- 32 O původu českých jmen *Daniel* a *Dalskabáty* [PŠ]
- 32 Velká písmena – díl I [MB]
- 33 Zkratka o zkratkách podruhé. Jak psát iniciálové zkratky a zkratková slova [MPRA]
- 34 Nenechte se zmást: *datum*, *dennodenně*,